Rada
Unii Europejskiej

**Bruksela, 14 września 2016 r.**
**(OR. en)**

**10973/16**
**ADD 9**

**Międzyinstytucjonalny numer referencyjny:**
**2016/0206 (NLE)**

**WTO 195**
**SERVICES 20**
**FDI 16**
**CDN 12**

**AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY**

Dotyczy: Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony

**ZAŁĄCZNIK I**

**Uwaga**

**Zastrzeżenia dotyczące istniejących środków i zobowiązań w zakresie liberalizacji**

1. W wykazie Strony do niniejszego załącznika określono, w art. 8.15 (Zastrzeżenia i wyjątki), art. 9.7 (Zastrzeżenia), art. 14.4 (Zastrzeżenia), a w przypadku Unii Europejskiej w art. 13.10 (Zastrzeżenia i wyjątki) zastrzeżenia przyjęte przez daną Stronę w odniesieniu do istniejących środków, które nie spełniają zobowiązań wynikających z:

   a) art. 8.6 (Traktowanie narodowe), art. 9.3 (Traktowanie narodowe) lub, w przypadku Unii Europejskiej, art. 13.3 (Traktowanie narodowe);

   b) art. 8.7 (Najwyższe uprzywilejowanie), art. 9.5 (Najwyższe uprzywilejowanie) lub, w przypadku Unii Europejskiej, art. 13.4 (Najwyższe uprzywilejowanie);

   c) art. 8.4 (Dostęp do rynku), art. 9.6 (Dostęp do rynku) lub, w przypadku Unii Europejskiej, art. 13.6 (Dostęp do rynku);

   d) art. 8.5 (Wymogi dotyczące wyników inwestycji);

   e) art. 8.8 (Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd) lub, w przypadku Unii Europejskiej, art. 13.8 (Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd);

f) w przypadku Unii Europejskiej, art. 13.7 (Transgraniczne świadczenie usług finansowych); lub

g) art. 14.3 (Zobowiązania);

a w niektórych przypadkach określono zobowiązania dotyczące natychmiastowej lub przyszłej liberalizacji.

2. Zastrzeżenia Strony nie naruszają praw i zobowiązań Stron na mocy GATS.

3. Każde zastrzeżenie określa następujące elementy:

a) **sektor** odnosi się do ogólnego sektora, w którym dokonano zastrzeżenia;

b) **podsektor** odnosi się do konkretnego sektora, w którym dokonano zastrzeżenia;

c) **klasyfikacja gospodarcza** odnosi się, w stosownych przypadkach, do działalności objętej zastrzeżeniem zgodnie z CPC, ISIC rev 3.1, lub inaczej jak wyraźnie opisano w zastrzeżeniu Strony;

d) **rodzaj zastrzeżenia** określa obowiązek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku którego dokonano zastrzeżenia;

e) **szczebel władzy** wskazuje na szczebel władzy utrzymujący środek, w przypadku którego dokonano zastrzeżenia;

f) **środki** określają ustawy lub inne środki, zgodnie z kwalifikacją, gdzie wskazane, za pomocą elementu „**Opis**”, w przypadku których dokonano zastrzeżenia. Środek wymieniony w elemencie „**Środki**”:

(i) oznacza środki zmienione, kontynuowane lub wznowione od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy;

(ii) obejmuje wszelkie podrzędne środki przyjęte lub utrzymane na mocy środka i spójne z nim; oraz

(iii) obejmuje:

A) w przypadku dyrektywy Unii Europejskiej, wszelkie ustawy lub inne środki, które wdrażają dyrektywę na szczeblu państw członkowskich; oraz

B) w przypadku Kanady, wszelkie ustawy lub inne środki na szczeblu krajowym lub niższym od krajowego, które wdrażają umowy między rządem federalnym a prowincjami i terytoriami; oraz

g) **opis** określa niezgodne z wymogami aspekty istniejącego środka, w przypadku którego dokonano zastrzeżenia. Może także określać zobowiązania w przypadku liberalizacji.

4. W przypadku interpretacji zastrzeżenia uwzględnia się wszystkie jego elementy. Zastrzeżenie interpretuje się w świetle stosownych zobowiązań zawartych w rozdziałach, w stosunku do których dokonuje się zastrzeżenia. W zakresie w jakim:

   a) element „**Środki**" jest kwalifikowany zobowiązaniem dotyczącym liberalizacji zamieszczonym w elemencie „**Opis**", kwalifikowany tak element „**Środki**" przeważa nad innymi elementami; oraz

   b) element „**Środki**" nie jest kwalifikowany w ten sposób, element „**Środki**" przeważa nad innymi elementami, chyba że rozbieżność między elementem „**Środki**" i pozostałymi elementami rozpatrywanymi łącznie jest tak istotna i znaczna, że stwierdzenie, że element **„Środki"** przeważa, byłoby nieuzasadnione, w związku z czym w zakresie danej rozbieżności przeważają pozostałe elementy.

5. W przypadku gdy Strona utrzymuje środek nakładający wymóg, zgodnie z którym, aby móc świadczyć usługi na jej terytorium, usługodawca powinien być osobą fizyczną, obywatelem, stałym mieszkańcem lub mieszkańcem na jej terytorium, zastrzeżenie w sprawie danego środka dotyczącego transgranicznego handlu usługami funkcjonuje, w zakresie danego środka, jako zastrzeżenie w odniesieniu do inwestycji.

6. Zastrzeżenie dotyczące środka, zgodnie z którym usługodawca musi być osobą fizyczną, obywatelem, stałym mieszkańcem lub mieszkańcem na jej terytorium, aby móc świadczyć usługi finansowe w Kanadzie, wyrażone w odniesieniu do art. 13.7 (Transgraniczne świadczenie usług finansowych), funkcjonuje jako zastrzeżenie w odniesieniu do art. 13.3 (Traktowanie narodowe), 13.4 (Najwyższe uprzywilejowanie), 13.6 (Dostęp do rynku),oraz art. 13.8 (Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd) w zakresie dotyczącym tego środka.

7. Do celów niniejszego załącznika obejmującego wykaz każdej ze Stron do niniejszego załącznika:

**ISIC rev 3.1** oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, *ISIC rev 3.1*, 2002.

8. W wykazie Unii Europejskiej do niniejszego załącznika stosuje się następujące skróty:

AT Austria
BE Belgia
BG Bułgaria
CY Cypr
CZ Republika Czeska
DE Niemcy
DK Dania
UE Unia Europejska
ES Hiszpania
EE Estonia
FI Finlandia
FR Francja
EL Grecja
HR Chorwacja
HU Węgry
IE Irlandia

IT Włochy

LV Łotwa

LT Litwa

LU Luksemburg

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SK Słowacja

SI Słowenia

SE Szwecja

UK Zjednoczone Królestwo

**Wykaz Kanady – szczebel federalny**

**Zastrzeżenia mające zastosowanie w Kanadzie**

**(mające zastosowanie we wszystkich prowincjach i terytoriach)**

**Zastrzeżenie I-C-1**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Wymogi dotyczące wyników inwestycji<br>Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Investment Canada Act*, R.S.C. 1985, c. 28 (suplement 1)<br>*Investment Canada Regulations*, S.O.R./85-611 |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. Oprócz tego, jak wskazano w ust. 3 i 7, jeżeli wartość – dostosowana zgodnie z mającą zastosowanie metodologią w styczniu każdego kolejnego roku, jako określono w *Investment Canada Act* – kanadyjskiego przedsiębiorstwa jest nie mniejsza niż 1,5 mld CAD, dyrektor inwestycji dokona przeglądu bezpośredniego „nabycia kontroli", określonego w *Investment Canada Act*, kanadyjskiego przedsiębiorstwa przez inwestora z Unii Europejskiej.<br>2. Niezależnie od definicji „inwestora" w art. 8.1 (Definicje), jedynie inwestorzy będący obywatelami lub stałymi rezydentami państw członkowskich Unii Europejskiej lub podmioty kontrolowane przez obywateli lub stałych rezydentów państw członkowskich Unii Europejskiej, jak przewidziano w *Investment Canada Act*, mogą korzystać z wyższego progu przeglądu. |

3. Wyższy próg w ust. 1 nie ma zastosowania do bezpośredniego nabycia kontroli nad kanadyjskim przedsiębiorstwem przez przedsiębiorstwo państwowe. Takie przypadki nabycia podlegają przeglądowi przez dyrektora inwestycji, jeżeli wartość – dostosowana zgodnie z mającą zastosowanie metodologią w styczniu każdego kolejnego roku, jako określono w *Investment Canada Act* – kanadyjskiego przedsiębiorstwa jest nie mniejsza niż 369 mln CAD w 2015.

4. Inwestycji podlegającej przeglądowi na podstawie *Investment Canada Act* nie można wdrożyć, dopóki minister odpowiedzialny za *Investment Canada Act* nie poinformuje wnioskodawcy, iż inwestycja prawdopodobnie przyniesie korzyści dla Kanady. Ustalenia tego dokonuje się zgodnie z sześcioma elementami opisanymi w *Investment Canada Act*, podsumowanymi jak następuje:

   a) wpływ inwestycji na poziom i charakter działalności gospodarczej w Kanadzie, w tym wpływ na zatrudnienie, na wykorzystanie części, komponentów i usług wytworzonych w Kanadzie i na wywóz z Kanady;

   b) stopień i znaczenie udziału obywateli Kanady w inwestycji;

   c) wpływ inwestycji na produktywność, wydajność przemysłową, rozwój technologiczny i innowacyjność produktów w Kanadzie;

   d) wpływ inwestycji na konkurencję w ramach danej branży w Kanadzie;

e) zgodność inwestycji z krajową polityką przemysłową, gospodarczą i kulturalną, przy uwzględnieniu celów polityki przemysłowej, gospodarczej i kulturalnej formułowanych przez rząd lub ustawodawstwo prowincji, która prawdopodobnie poważnie odczuje skutki inwestycji; oraz

f) wkład inwestycji w zdolność Kanady do konkurowania na rynkach światowych.

5. Przy określaniu korzyści netto, minister, za pośrednictwem dyrektora inwestycji, może dokonać przeglądu planów, na podstawie których wnioskodawca wykazuje korzyści netto planowanego nabycia dla Kanady. Wnioskodawca może również przedstawić ministrowi zobowiązania w związku z proponowanym nabyciem będącym przedmiotem przeglądu. W przypadku gdy wnioskodawca postępuje niezgodnie z zobowiązaniem, minister może ubiegać się o nakaz sądowy zarządzający zapewnienie zgodności lub wszelkie inne środki zaradcze dozwolonych na podstawie *Investment Canada Act*.

6. Osoba niebędąca Kanadyjczykiem lub podmiot spoza Kanady, którzy zakładają przedsiębiorstwo lub nabywają przedsiębiorstwo kanadyjskie, inne niż te, które są przedmiotem przeglądu, jak opisano powyżej, muszą powiadomić dyrektora inwestycji.

7. Progi przeglądu określone w ust. 1 i 3 nie mają zastosowania do nabycia działalności kulturalnej.

8. Ponadto konkretne nabycie lub założenie nowego przedsiębiorstwa we wskazanych rodzajach działalności gospodarczej związanych z dziedzictwem kulturowym lub tożsamością narodową Kanady, które to rodzaje normalnie podlegają zgłoszeniu, może zostać poddane przeglądowi, jeżeli Przewodniczący Rady zezwala na przegląd w interesie publicznym.

9. Pośredniego „przejęcia kontroli” przez inwestora z Unii Europejskiej nad kanadyjskim przedsiębiorstwem innym niż prowadzącym działalność kulturalną nie można poddać przeglądowi.

10. Niezależnie od postanowień art. 8.5 (Wymogi dotyczące wyników inwestycji), Kanada może nałożyć wymóg albo wyegzekwować zobowiązanie w ramach zakładania, nabywania, rozszerzania lub prowadzenia jakiejkolwiek inwestycji lub zarządzania inwestycją inwestora z Unii Europejskiej lub państwa trzeciego w celu transferu technologii, procesów produkcyjnych lub innych informacji objętych prawem własności intelektualnej na rzecz obywatela lub stałego rezydenta lub przedsiębiorstwa, powiązanego z podmiotem przenoszącym, w Kanadzie w związku z przeglądem nabycia inwestycji na podstawie *Investment Canada Act*.

11. Z wyjątkiem wymogów lub zobowiązań związanych z transferem technologii, jak określono w ust. 10 niniejszego zastrzeżenia, art. 8. 5 (Wymogi dotyczące wyników inwestycji) stosuje się do wymogów lub zobowiązań nakładanych lub egzekwowanych na podstawie *Investment Canada Act*.

12. Do celów niniejszego zastrzeżenia, „osoba niebędąca Kanadyjczykiem lub podmiot spoza Kanady" oznacza osobę fizyczną, organ rządowy lub jego agencję albo podmiot, które nie są kanadyjskie; „osoba będąca Kanadyjczykiem lub podmiot kanadyjski" oznacza obywatela lub stałego mieszkańca Kanady, organ rządowy w Kanadzie lub jego oddział lub podmiot kontrolowany przez Kanadyjczyka lub podmiot kanadyjski, jak opisano w *Investment Canada Act*.

**Zastrzeżenie I-C-2**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | Jak określono w elemencie „**Opis**”. |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. Sprzedając lub zbywając swoje udziały kapitałowe lub aktywa w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie rządowym, Kanada lub prowincja lub terytorium może nałożyć zakazy lub ograniczenia dotyczące własności takich udziałów lub aktywów oraz możliwości właścicieli takich udziałów lub aktywów w zakresie kontroli powstałego w rezultacie przedsiębiorstwa przez inwestorów z Unii Europejskiej lub z państwa trzeciego lub ich inwestycji. W odniesieniu do takiej sprzedaży lub zbycia w inny sposób Kanada prowincja lub terytorium może przyjąć lub utrzymać środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla lub członków zarządu. |

2. Do celów niniejszego zastrzeżenia:

a) **środek** utrzymany lub przyjęty po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, który w momencie sprzedaży lub zbycia w inny sposób nakłada zakazy lub ograniczenia dotyczące własności udziałów kapitałowych lub aktywów lub wymogi dotyczące obywatelstwa opisane w niniejszym zastrzeżeniu, uznaje się za istniejący środek; oraz

b) **przedsiębiorstwo państwowe** oznacza przedsiębiorstwo będące własnością Kanady lub prowincji lub terytorium lub kontrolowane poprzez udziały własnościowe przez Kanadę lub prowincję lub terytorium oraz obejmuje przedsiębiorstwa założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży lub zbycia udziałów kapitałowych lub aktywów w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub podmiocie rządowym.

**Zastrzeżenie I-C-3**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku |
| | Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Canada Business Corporations Act*, R.S.C. 1985, c. C-44 |
| | *Canada Business Corporations Regulations, 2001*, S.O.R./2001-512 |
| | *Canada Cooperatives Act*, S.C. 1998, c. 1 |
| | *Canada Cooperatives Regulations,* S.O.R./99-256 |
| **Opis:** | **Inwestycje** |

1. Spółka może nałożyć ograniczenia na wydawanie, przekazywanie i własność udziałów w spółce zarejestrowanej zgodnie z prawem federalnym. Celem tych ograniczeń jest umożliwienie przedsiębiorstwu spełnienia kanadyjskich wymogów dotyczących własności lub kontroli, zgodnie z niektórymi przepisami określonymi w *Canada Business Corporations Regulations, 2001*, w sektorach, w których kanadyjska własność lub kontrola przez osobę będącą Kanadyjczykiem lub podmiot kanadyjski są wymagane jako warunek uzyskania licencji, zezwoleń, dotacji, wypłat lub innych świadczeń. Celem utrzymania niektórych poziomów kanadyjskiej własności, przedsiębiorstwo może sprzedać udziały akcjonariuszy bez ich zgody, a także nabywać swoje akcje na otwartym rynku.

2. *Canada Cooperatives Act* przewiduje nakładanie ograniczeń dotyczących emisji lub przekazywania udziałów inwestycyjnych w spółdzielni na rzecz osób niemających miejsca zamieszkania w Kanadzie, aby umożliwić spółdzielniom spełnienie wymogów dotyczących kanadyjskiej własności w celu uzyskania licencji na prowadzenie działalności handlowej, aby stać się wydawcą kanadyjskiej gazety lub czasopisma, lub nabycie udziałów inwestycyjnych pośrednika finansowego oraz w sektorach, w których prawo własności lub kontroli stanowi niezbędny warunek uzyskania licencji, zezwoleń, dotacji, płatności i innych korzyści. W przypadku jeżeli własność lub kontrola akcji inwestycyjnych mogłyby negatywnie wpłynąć na zdolność spółdzielni do utrzymania poziomu kanadyjskiej własności lub kontroli, *Canada Cooperatives Act* przewiduje ograniczenie liczby akcji, które mogą być własnością danej osoby lub podmiotu, lub zakaz posiadania udziałów inwestycyjnych.

3. Do celów niniejszego zastrzeżenia przymiotnik **kanadyjski** oznacza „kanadyjski” w rozumieniu *Canada Business Corporations Regulations, 2001* lub w *Canada Cooperatives Regulations*.

**Zastrzeżenie I-C-4**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Canada Business Corporations Act*, R.S.C. 1985, c. C-44<br>*Canada Business Corporations Regulations, 2001*, S.O.R./2001-512<br>*Canada Cooperatives Act*, S.C. 1998, c. 1<br>*Canada Cooperatives Regulations*, S.O.R./99-256<br>*Canada Corporations Act*, R.S.C. 1970, c. C-32<br>Szczególne akty Parlamentu dotyczące rejestracji konkretnych przedsiębiorstw |
| **Opis:** | **Inwestycje** |

1. *Canada Business Corporations Act* wymaga, w przypadku większości przedsiębiorstw zarejestrowanych zgodnie z prawem federalnym, aby 25 procent członków zarządu było mieszkańcami Kanady; jeżeli takie przedsiębiorstwa mają mniej niż czterech członków zarządu, co najmniej jeden dyrektor musi być mieszkańcem Kanady. Zgodnie z *Canada Business Corporations Regulations, 2001* zwykła większość dyrektorów będących mieszkańcami Kanady jest wymagana w przypadku spółek w następujących sektorach: wydobywanie uranu; wydawanie lub dystrybucja książek; sprzedaż książek, jeśli sprzedaż książek jest główną częścią działalności przedsiębiorstwa; i dystrybucja filmów lub wideo. Podobnie przedsiębiorstwa, które – na mocy ustawy Parlamentu lub rozporządzenia – są poddane wymogom minimalnej własności kanadyjskiej, są zobowiązane, aby większość ich dyrektorów była mieszkańcami Kanady.

2. Do celów *Canada Business Corporations Act* **mieszkaniec Kanady** oznacza osobę, która jest obywatelem Kanady stale zamieszkującym w Kanadzie, obywatelem Kanady, który nie zamieszkuje na stałe w Kanadzie, należącym do kategorii określonej w *Canada Business Corporations Regulations, 2001*, lub „stałym mieszkańcem" w rozumieniu *Immigration and Refugee Protection Act*, S.C. 2001, c. 27 innym niż stały mieszkaniec, który miał zwykłe miejsce zamieszkania w Kanadzie przez ponad rok po uzyskaniu prawa do ubiegania się o obywatelstwo Kanady.

3. W przypadku spółki holdingowej, w której zyski w Kanadzie jednostki dominującej i jej jednostek zależnych wynoszą poniżej pięć procent dochodów brutto jednostki dominującej i jej jednostek zależnych, nie więcej niż jedna trzecia członków zarządu musi być mieszkańcami Kanady.

4. *Canada Cooperatives Act* wymaga, aby nie mniej niż dwie trzecie dyrektorów było członkami spółdzielni. Przynajmniej 25 procent dyrektorów spółdzielni musi mieć miejsce zamieszkania w Kanadzie; jeżeli spółdzielnia ma tylko trzech dyrektorów, co najmniej jeden dyrektor musi mieć miejsce zamieszkania w Kanadzie.

5. Do celów *Canada Cooperatives Act* **mieszkaniec Kanady** jest zdefiniowany w *Canada Cooperatives Regulations* jako osoba, która jest obywatelem Kanady i która ma zwykłe miejsce zamieszkania w Kanadzie; obywatel Kanady, który nie ma zwykłego miejsca zamieszkania w Kanadzie i który należy do kategorii określonej w *Canada Cooperatives Regulations*, lub „stały mieszkaniec" w rozumieniu *Immigration and Refugee Protection Act* inny niż stały mieszkaniec, który miał zwykłe miejsce zamieszkania w Kanadzie przez ponad rok po uzyskaniu prawa do ubiegania się o obywatelstwo Kanady.

**Zastrzeżenie I-C-5**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Citizenship Act*, R.S.C. 1985, c. C-29<br>*Foreign Ownership of Land Regulations*, S.O.R./79-416 |
| **Opis:** | **Inwestycje** |

1. *Foreign Ownership of Land Regulations* sporządzono na podstawie *Citizenship Act* oraz *Agricultural and Recreational Land Ownership Act,* R.S.A. 1980, c. A-9. W Albercie osoba niekwalifikująca się lub przedsiębiorstwo będące własnością kapitału zagranicznego lub kontrolowane przez taki kapitał może posiadać jedynie udział w terenach kontrolowanych składający się maksymalnie z dwóch działek ewidencyjnych wynoszących łącznie maksymalnie 20 akrów.

2. Do celów niniejszego zastrzeżenia:

   **osoba niekwalifikująca się** oznacza:

   a) osobę fizyczną niebędącą obywatelem ani stałym mieszkańcem Kanady;

   b) zagraniczny organ rządowy lub zagraniczną agencją rządową; lub

   c) przedsiębiorstwo zarejestrowane w kraju innym niż Kanada; oraz

   **tereny kontrolowane** oznaczają tereny w Albercie, które nie obejmują:

   a) terenów państwowych Alberty;

   b) terenu miasta, miejscowości, nowego miasta, wioski lub wioski letniskowej; oraz

   c) kopalni lub minerałów.

**Zastrzeżenie I-C-6**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Air Canada Public Participation Act*, R.S.C. 1985, c. 35 (suplement 4)<br>*Canadian Arsenals Limited Divestiture Authorization Act*, S.C. 1986, c. 20<br>*Eldorado Nuclear Limited Reorganization and Divestiture Act*, S.C. 1988, c. 41<br>*Nordion and Theratronics Divestiture Authorization Act*, S.C. 1990, c. 4 |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. „Osoba niebędąca mieszkańcem” lub „osoby niebędące mieszkańcami” nie mogą posiadać więcej niż określony procent udziałów/akcji z prawem głosu w przedsiębiorstwie, do którego ma zastosowanie ustawa. W przypadku niektórych przedsiębiorstw ograniczenia mają zastosowanie do poszczególnych akcjonariuszy, a w przypadku innych – ograniczenia mogą być stosowane łącznie. Jeżeli istnieją limity dotyczące udziału posiadanego przez indywidualnego inwestora kanadyjskiego, limity te stosuje się również do osób niebędących mieszkańcami. Wymienione ograniczenia są następujące:<br>Air Canada: 25 procent łącznie;<br>Cameco Limited (uprzednio Eldorado Nuclear Limited): 15 procent na osobę fizyczną niebędącą mieszkańcem, 25 procent łącznie; |

Nordion International Inc.: 25 procent łącznie;

Theratronics International Limited: 49 procent łącznie; oraz

Canadian Arsenals Limited: 25 procent łącznie.

2. Do celów niniejszego zastrzeżenia do **osób niebędących mieszkańcami** zalicza się:

   a) osobę fizyczną niebędącą obywatelem Kanady i niemającą zwykłego miejsca zamieszkania w Kanadzie;

   b) przedsiębiorstwo zarejestrowane, utworzone lub w inny sposób założoną poza Kanadą;

   c) rząd innego państwa lub jednostki terytorialnej rządu innego państwa lub osobę upoważnioną do sprawowania funkcji lub pełnienia obowiązków w imieniu tego rządu;

   d) przedsiębiorstwo, które jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez osobę lub podmiot, o których mowa w lit. a)–c);

   e) zarząd powierniczy:

      (i) ustanowiony przez osobę lub podmiot, o których mowa w lit. b)–d), inny niż zarząd powierniczy do celów administrowania funduszem emerytalnym na rzecz osób fizycznych, z których większość ma miejsce zamieszkania w Kanadzie; lub

      (ii) w którym osoba lub podmiot, o których mowa w lit. a)–d), posiada więcej niż 50 procent udziału; oraz

   f) przedsiębiorstwo, które jest bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez zarząd powierniczy, o którym mowa w lit. e).

**Zastrzeżenie I-C-7**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Wszystkie sektory |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Export and Import Permits Act*, R.S.C. 1985, c. E-19 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami**<br>Tylko osoba fizyczna mająca zwykłe miejsce zamieszkania w Kanadzie, przedsiębiorstwo z siedzibą główną w Kanadzie lub oddział zagranicznego przedsiębiorstwa w Kanadzie mogą ubiegać się i otrzymać pozwolenie na przywóz lub wywóz lub świadectwo zezwolenia na tranzyt na towar lub powiązaną usługę podlegające kontroli na podstawie *Export and Import Permits Act*. |

**Zastrzeżenie I-C-8**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi społeczne |
| **Podsektor:** | |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| | Najwyższe uprzywilejowanie |
| | Wymogi dotyczące wyników inwestycji |
| | Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | |
| **Opis:** | **Inwestycje i transgraniczny handel usługami** |

1. Kanada zastrzega sobie prawo do utrzymania środków dotyczących świadczenia usług społecznych, niezastrzeżonych w inny sposób na podstawie zastrzeżenia II-C-9 w odniesieniu do usług społecznych.
2. Niniejsze zastrzeżenie wobec najwyższego uprzywilejowania nie ma zastosowania do świadczenia usług prywatnego nauczania.

**Zastrzeżenie I-C-9**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi komunikacyjne |
| **Podsektor:** | Sieci przekazu telekomunikacyjnego i usługi telekomunikacyjne<br>Radiokomunikacja |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 752 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Telecommunications Act*, S.C. 1993, c. 38<br>*Canadian Telecommunications Common Carrier Ownership and Control Regulations*, S.O.R./94-667<br>*Radiocommunications Act*, R.S.C. 1985, c. R-2<br>*Radiocommunication Regulations*, S.O.R./96-484 |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. Zagraniczne inwestycje w usługodawców telekomunikacyjnych opartych na infrastrukturze są ograniczone do maksymalnie łącznie 46,7 procent udziałów uprawniających do głosowania, w oparciu o 20 procent inwestycji bezpośrednich oraz 33,3 procent inwestycji pośrednich. |

2. Usługodawcy telekomunikacyjni oparci na infrastrukturze muszą być faktycznie kontrolowani przez Kanadyjczyków.

3. Co najmniej 80 procent członków zarządu usługodawców telekomunikacyjnych opartych na infrastrukturze musi być Kanadyjczykami.

4. Niezależnie od ograniczeń opisanych powyżej:

   a) zagraniczne inwestycje są dozwolone do 100 procent w przypadku dostawców działających na mocy międzynarodowej licencji dotyczącej kabli podmorskich;

   b) systemy satelitarnej łączności ruchomej zagranicznego usługodawcy mogą być wykorzystywane przez kanadyjskich usługodawców do świadczenia usług w Kanadzie;

   c) stałe systemy łączności satelitarnej zagranicznego usługodawcy mogą być wykorzystywane do świadczenia usług pomiędzy punktami w Kanadzie oraz wszystkimi punktami poza Kanadą;

   d) zagraniczne inwestycje dozwolone są do 100 procent w przypadku dostawców prowadzących działalność na podstawie upoważnienia satelitarnego; oraz

   e) zagraniczne inwestycje dozwolone są do 100 procent w przypadku usługodawców telekomunikacyjnych opartych na infrastrukturze, których dochody – w tym dochody ich podmiotów zależnych – z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych w Kanadzie wynoszą poniżej 10 procent łącznych dochodów z usług telekomunikacyjnych w Kanadzie.

**Zastrzeżenie I-C-10**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi transportowe |
| **Podsektor:** | Pośrednicy celni |
| | Pozostałe wspierające i pomocnicze usługi transportowe |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 749 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku |
| | Traktowanie narodowe |
| | Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Customs Act*, R.S.C. 1985, c. 1 (suplement 2) |
| | *Customs Brokers Licensing Regulations*, S.O.R./86-1067 |
| **Opis:** | **Inwestycje i transgraniczny handel usługami** |

Aby być licencjonowanym pośrednikiem celnym w Kanadzie:

a) osoba fizyczna musi być obywatelem lub stałym rezydentem Kanady;

b) przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane w Kanadzie, a większość członków jego zarządu musi być obywatelami lub stałymi rezydentami Kanady; oraz

c) spółka musi składać się z osób będących obywatelami lub stałymi rezydentami Kanady lub przedsiębiorstw zarejestrowanych w Kanadzie, których większość członków zarządu jest obywatelami lub stałymi rezydentami Kanady.

**Zastrzeżenie I-C-11**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi w zakresie dystrybucji |
| **Podsektor:** | Sklepy wolnocłowe |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 632, 631 (ograniczone do sklepów wolnocłowych) |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Customs Act*, R.S.C. 1985, c. 1 (suplement 2)<br>*Duty Free Shop Regulations*, S.O.R./86-1072 |
| **Opis:** | **Inwestycje i transgraniczny handel usługami** |

1. Aby być operatorem koncesjonowanego sklepu wolnocłowego na lądowym przejściu granicznym w Kanadzie, osoba fizyczna musi:
   a) obywatelem lub stałym rezydentem Kanady;
   b) mieć nieskazitelny charakter;
   c) mieć głównie miejsce zamieszkania w Kanadzie; oraz
   d) przebywać w Kanadzie przez co najmniej 183 dni w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o licencję.
2. Aby być operatorem koncesjonowanego sklepu wolnocłowego na lądowym przejściu granicznym w Kanadzie, przedsiębiorstwo:
   a) musi być zarejestrowane w Kanadzie; oraz
   b) wszystkie udziały w jego kapitale muszą być własnością obywateli lub stałych rezydentów Kanady, którzy spełniają wymagania określone w ust. 1.

**Zastrzeżenie I-C-12**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi biznesowe |
| **Podsektor:** | Usługi oceny w zakresie wywozu i przywozu dóbr kultury<br>Usługi świadczone przez muzea z wyjątkiem miejsc i budynków historycznych (ograniczone do usług oceny dóbr kultury) |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 96321, 87909 (ograniczone do usług oceny dóbr kultury) |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Cultural Property Export and Import Act*, R.S.C. 1985, c. C-51 |
| **Opis:** | **Inwestycje i transgraniczny handel usługami** |

1. Tylko osoba mająca miejsce zamieszkania w Kanadzie lub instytucja w Kanadzie może być wyznaczona jako rzeczoznawca dóbr kultury do celów *Cultural Property Export and Import Act*.

2. Do celów niniejszego zastrzeżenia:

   a) **instytucja** oznacza podmiot, który jest własnością publiczną i jest utrzymywany wyłącznie dla dobra społeczeństwa, który jest utworzony dla celów edukacyjnych lub kulturalnych, który przechowuje przedmioty i wystawia je; oraz

   b) **mieszkaniec Kanady** oznacza osobę fizyczną, która ma zwykłe miejsce zamieszkania w Kanadzie, lub przedsiębiorstwo, którego siedziba znajduje się w Kanadzie lub które posiada placówkę w Kanadzie stanowiące zwykłe miejsce pracy pracowników zatrudnionych w związku z działalnością przedsiębiorstwa.

**Zastrzeżenie I-C-13**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi biznesowe |
| **Podsektor:** | Rzecznicy patentowi<br>Rzecznicy patentowi świadczący usługi doradztwa i przedstawicielstwa prawnego |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 8921 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Patent Act*, R.S.C. 1985, c. P-4<br>*Patent Rules*, S.O.R./96-423 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami**<br>Aby reprezentować osobę w postępowaniu w sprawie zgłoszenia patentowego lub innej sprawie przed Urzędem Patentowym, rzecznik patentowy musi mieć miejsce zamieszkania w Kanadzie i być zarejestrowany przez Urząd Patentowy. |

**Zastrzeżenie I-C-14**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi biznesowe |
| **Podsektor:** | Agenci ds. znaków towarowych |
| | Agenci ds. znaków towarowych świadczący usługi doradztwa i przedstawicielstwa prawnego w procedurach ustawowych |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 8922 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Trade-marks Act*, R.S.C. 1985, c. T-13 |
| | *Trade-marks Regulations*, S.O.R./96-195 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami** |
| | Aby reprezentować osobę w postępowaniu w sprawie znaku towarowego lub innej sprawie przed Urzędem Znaków Towarowych, agent ds. znaków towarowych musi mieć miejsce zamieszkania w Kanadzie i być zarejestrowany przez Urząd Znaków Towarowych. |

**Zastrzeżenie I-C-15**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Energia (ropa i gaz) |
| **Podsektor:** | Branża ropy naftowej i gazu ziemnego<br>Usługi związane z górnictwem |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 120, 883 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Canada Petroleum Resources Act*, R.S.C. 1985, c. 36 (suplement 2)<br>*Territorial Lands Act*, R.S.C. 1985, c. T-7<br>*Federal Real Property and Federal Immovables Act*, S.C. 1991, c. 50<br>*Canada-Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*, S.C. 1987, c. 3<br>*Canada-Nova Scotia Offshore Petroleum Resources Accord Implementation Act*, S.C. 1988, c. 28 |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie do licencji wydawanych w odniesieniu do „terenów granicznych” i „obszarów morskich” (obszary niepodlegające jurysdykcji prowincji) określonych w obowiązujących środkach.<br>2. Osoba posiadająca licencję na produkcję ropy naftowej i gazu ziemnego lub udziały w niej musi być przedsiębiorstwem zarejestrowanym w Kanadzie. |

**Zastrzeżenie I-C-16**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Energia (ropa i gaz) |
| **Podsektor:** | Branża ropy naftowej i gazu ziemnego |
| | Usługi związane z górnictwem |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 120, 883 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| | Wymogi dotyczące wyników inwestycji |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Canada Oil and Gas Production and Conservation Act*, R.S.C. 1985, c. O-7, zmieniona przez *Canada Oil and Gas Operations Act*, S.C. 1992, c. 35 |
| | *Canada – Nova Scotia Offshore Petroleum Resources Accord Implementation Act*, S.C. 1988, c. 28 |
| | *Canada – Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*, S.C. 1987, c. 3 |
| | Środki wdrażające porozumienie dotyczące ropy i gazu między Kanadą a Jukonem, obejmujące *Canada-Yukon Oil and Gas Accord Implementation Act*, 1998, c.5, s. 20 oraz *Oil and Gas Act*, RSY 2002, c. 162 |
| | Środki wdrażające porozumienie Terytoriów Północno-Zachodnich dotyczące ropy i gazu, w tym środki wdrażające, które mają zastosowanie do Nunavut lub są przyjmowane przez Nunavut jako następcę byłych Terytoriów Północno-Zachodnich<br>Środki wdrażające porozumienie między Kanadą a Quebekiem dotyczące zasobów ropy naftowej znajdujących się w Zatoce św. Wawrzyńca |

**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

1. Na mocy *Canada Oil and Gas Operations Act* w celu wydania zezwolenia na realizację projektu dotyczącego ropy i gazu, minister musi zatwierdzić „plan korzyści”.

2. **Plan korzyści** oznacza plan zatrudnienia Kanadyjczyków i udzielenia kanadyjskim producentom, konsultantom, podwykonawcom i przedsiębiorstwom usługowym pełnej i uczciwej możliwości uczestnictwa – na zasadach konkurencyjnych – w dostawie towarów i usług wykorzystywanych w proponowanych pracach lub działaniach określonych w planie korzyści.

3. Plan korzyści przewidziany w *Canada Oil and Gas Operations Act* umożliwia ministrowi nałożenie na wnioskodawcę dodatkowego wymogu polegającego na zapewnieniu, że osoby lub grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji będą miały dostęp do szkoleń i możliwości zatrudnienia i będą mogły uczestniczyć w dostawie towarów i usług wykorzystywanych w proponowanych pracach określonych w planie korzyści.

4. Dalsze przepisy do *Canada Oil and Gas Operations Act* są zawarte w przepisach wdrażających porozumienie dotyczące ropy i gazu między Kanadą a Jukonem.

5. Dalsze przepisy do *Canada Oil and Gas Operations Act* zostaną włączone do przepisów ustawowych lub wykonawczych celem realizacji porozumień z różnymi prowincjami i terytoriami (np. porozumienie Terytoriów Północno-Zachodnich dotyczące ropy i gazu, porozumienie między Kanadą a Quebekiem dotyczące zasobów ropy naftowej znajdujących się w Zatoce św. Wawrzyńca, porozumienie Nowego Brunszwiku dotyczące ropy i gazu). Do celów niniejszego zastrzeżenia wspomniane porozumienia i przepisy wykonawcze uważa się, po ich zawarciu, za istniejące środki.

6. *Canada – Nova Scotia Offshore Petroleum Resources Accord Implementation Act* oraz *Canada – Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act* zawierają ten sam wymóg planu korzyści, wymagają jednak także, aby plan korzyści zapewniał, iż:

   a) przedsiębiorstwo lub inny podmiot przedkładające plan otwierają we właściwej prowincji biuro, gdzie – przed rozpoczęciem prac lub działalności na obszarach morskich – podejmowane są decyzje na właściwym szczeblu;

   b) dokonywane są wydatki na badania i rozwój, jakie mają być prowadzone w prowincji, oraz na edukację i szkolenia, jakie mają być zapewnione w prowincji; oraz

   c) dokonanie pierwszej analizy wyrobów produkowanych lub usług świadczonych na terytorium prowincji, gdzie towary i usługi te są konkurencyjne pod względem uczciwej ceny rynkowej, jakości i rezultatów.

7. Zarządy administrujące planem korzyści na mocy wspomnianych ustaw mogą również wymagać, aby plan zawierał przepisy zapewniające, że osoby lub grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji lub przedsiębiorstwa będące ich własnością lub spółdzielnie przez nie prowadzone uczestniczą w dostawie towarów i usług wykorzystywanych w proponowanych pracach lub działaniach określonych w planie.

8. Kanada może ponadto nałożyć wymóg lub egzekwować zobowiązanie lub przedsięwzięcie dotyczące transferu technologii, procesu produkcyjnego lub innych informacji objętych prawem własności intelektualnej na rzecz osoby z Kanady w związku z zatwierdzaniem projektów rozwojowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

**Zastrzeżenie I-C-17**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Energia (ropa i gaz) |
| **Podsektor:** | Branża ropy naftowej i gazu ziemnego<br>Usługi związane z górnictwem |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 120, 883 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Wymogi dotyczące wyników inwestycji |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Canada-Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*, S.C. 1987, c. 3<br>*Hibernia Development Project Act*, S.C. 1990, c. 41 |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. Na podstawie *Hibernia Development Project Act* Kanada i właściciele projektu Hibernia mogą zawierać porozumienia. Porozumienia te mogą zawierać wymóg, aby właściciele projektu przedsięwzięli przeprowadzenie pewnych prac w Kanadzie i Nowej Funlandii i dołożyli wszelkich starań, aby osiągnąć określone w Kanadzie i Nowej Funlandii poziomy docelowe w odniesieniu do postanowień „planu korzyści" wymaganego na podstawie *Canada – Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*. „Plan korzyści" opisano bardziej szczegółowo w zastrzeżeniu Kanady I-C-16.<br>2. W ramach projektu Hibernia Kanada może ponadto nałożyć wymóg lub egzekwować zobowiązanie lub przedsięwzięcie dotyczące transferu technologii, procesu produkcyjnego lub innych informacji objętych prawem własności intelektualnej na rzecz obywatela lub stałego rezydenta Kanady lub przedsiębiorstwa w Kanadzie. |

**Zastrzeżenie I-C-18**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi biznesowe |
| **Podsektor:** | Kopalnie uranu<br>Usługi związane z górnictwem |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 883 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe<br>Najwyższe uprzywilejowanie |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Investment Canada Act*, R.S.C. 1985, c. 28 (suplement 1)<br>*Investment Canada Regulations*, S.O.R./85-611<br>*Non-Resident Ownership Policy in the Uranium Mining Sector*, 1987 |

**Opis:** **Inwestycje**

1. Udział własnościowy „osoby niebędącej Kanadyjczykiem lub podmiotu spoza Kanady", zdefiniowanych w *Investment Canada Act*, w nieruchomości związanej wydobyciem uranu jest na etapie pierwszej produkcji ograniczony do 49 procent. Dopuszcza się wyjątki od tego ograniczenia, jeżeli zostanie ustalone, że nieruchomość jest w rzeczywistości „kontrolowana przez Kanadyjczyków lub podmioty kanadyjskie", jak określono w *Investment Canada Act*.

2. Z zastrzeżeniem zatwierdzenia Przewodniczącego Rady, wyjątki od *Non-Resident Ownership Policy in the Uranium Mining Sector* są dozwolone jedynie w przypadkach, gdy kanadyjscy udziałowcy we własności nie są dostępni. Inwestycje w nieruchomości, które zostały dokonane przez „osoby niebędące Kanadyjczykiem lub podmiotu spoza Kanady" przed dniem 23 grudnia 1987 r. i które przekraczają dozwolony poziom udziału własności, mogą pozostać. Nie dozwolony jest żaden wzrost w udziale własnościowym przez „osoby niebędące Kanadyjczykiem lub podmiot spoza Kanady".

3. Rozpatrując wniosek inwestora z Unii Europejskiej o zwolnienie z polityki własności, Kanada nie będzie żądać wykazania, że nie można znaleźć kanadyjskiego partnera.

**Zastrzeżenie I-C-19**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Usługi biznesowe |
| **Podsektor:** | Audyt |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 862 |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Bank Act*, S.C. 1991, c. 46 |
| | *Insurance Companies Act*, S.C. 1991, c. 47 |
| | *Cooperative Credit Associations Act*, S.C. 1991, c. 48 |
| | *Trust and Loan Companies Act*, S.C. 1991, c. 45 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami** |

1. Banki są zobowiązane do zatrudnienia biura księgowego do prowadzenia audytu banku. Biuro księgowe musi posiadać kwalifikacje określone w *Bank Act*. Do warunków kwalifikacji należy to, że stałym miejscem zamieszkania dwóch lub więcej wspólników spółki musi być Kanada i że stałym miejscem zamieszkania członka spółki wspólnie wyznaczonego przez spółkę i bank do przeprowadzenia audytu musi być Kanada.
2. Zakład ubezpieczeń, spółdzielcze stowarzyszenie kredytowe, spółka lub przedsiębiorstwo pożyczkowe muszą mieć audytora, który może być osobą fizyczną lub biurem księgowym. Audytor takiej instytucji musi posiadać kwalifikacje określone w *Insurance Companies Act*, *Cooperative Credit Associations Act* lub *Trust and Loan Companies Act*. Jeżeli na audytora takiej instytucji finansowej zostaje powołana osoba fizyczna, do warunków kwalifikacji należy to, że jej stałym miejscem zamieszkania musi być Kanada. Jeżeli na audytora takiej instytucji finansowej zostaje powołane biuro księgowe, stałym miejscem zamieszkania członka spółki wspólnie wyznaczonego przez spółkę i bank do przeprowadzenia audytu musi być Kanada.

**Zastrzeżenie I-C-20**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi transportu lotniczego (pasażerskiego i towarowego)<br>„Specjalistyczne usługi lotnicze” (określone w elemencie „**Opis”** poniżej)<br>Usługi kurierskie |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 73, 7512, „specjalistyczne usługi lotnicze” (określone w elemencie „**Opis**” poniżej) |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Środki:** | *Canada Transportation Act*, S.C. 1996, c. 10<br>*Aeronautics Act*, R.S.C. 1985, c. A-2<br>*Canadian Aviation Regulations*, S.O.R./96-433:<br>część II, podczęść 2 – „Oznakowanie i rejestracja statków powietrznych”;<br>część IV „Licencjonowanie i szkolenie personelu”; oraz<br>część VII „Komercyjne usługi lotnicze” |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>1. W sekcji 55 *Canada Transportation Act* „kanadyjski” zdefiniowany jest w następujący sposób:<br>2. „(...) przymiotnik »kanadyjski« odnosi się do obywatela Kanady lub stałego mieszkańca w rozumieniu podsekcji 2 ust. 1 *Immigration and Refugee Protection Act*, organu rządowego Kanady lub agenta takiego organu lub przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, które utworzono lub zarejestrowano zgodnie z prawem Kanady lub jej prowincji i który jest faktycznie kontrolowany przez Kanadyjczyków i w którym przynajmniej siedemdziesiąt pięć procent – lub niższy udział określony ewentualnie przez Przewodniczącego Rady w drodze rozporządzenia – udziałów uprawniających do głosowania jest posiadane i kontrolowane przez Kanadyjczyków (...)”. |

3. Rozporządzenia sporządzone na podstawie *Aeronautics Act* włączają – przez odniesienie – definicję przymiotnika „kanadyjski” zamieszczoną w *Canada Transportation Act*. Rozporządzenia te zawierają wymóg, aby statki powietrzne zarejestrowane w Kanadzie były obsługiwane przez kanadyjskich operatorów komercyjnych usług lotniczych. Rozporządzenia te zawierają wymóg, aby – w celu uzyskania certyfikatu kanadyjskiego przewoźnika lotniczego i kwalifikowania się do zarejestrowania statku powietrznego jako „kanadyjskiego” – operator był podmiotem kanadyjskim.

4. Jedynie Kanadyjczycy lub podmioty kanadyjskie mogą świadczyć następujące komercyjne usługi przewozu lotniczego:

   a) przewozy krajowe (połączenia lotnicze między punktami, lub tam i z powrotem do tego samego punktu, na terytorium Kanady lub między punktem na terytorium Kanady a punktem niebędącym na terytorium innego kraju);

   b) regularne przewozy międzynarodowe (regularne połączenia lotnicze między punktem na terytorium Kanady a punktem na terytorium innego kraju), jeżeli połączenia te są zastrzeżone dla przewoźników kanadyjskich na podstawie istniejących lub przyszłych umów o komunikacji lotniczej;

   c) nieregularne przewozy międzynarodowe (nieregularne połączenia lotnicze między punktem na terytorium Kanady a punktem na terytorium innego kraju), jeżeli połączenia te są zastrzeżone dla przewoźników kanadyjskich na podstawie *Canada Transportation Act*; oraz

   d) specjalistyczne usługi lotnicze obejmujące fotogrametrię lotniczą, pomiary aerofotogrametryczne, zdjęcia lotnicze, zarządzanie ryzykiem pożarów lasów, gaszenie pożarów, reklamę samolotem, holowanie szybowców, skoki spadochronowe, budownictwo lotnicze, wyrąb drzew z helikoptera, kontrolę z powietrza, nadzór powietrzny, loty szkoleniowe, loty widowiskowe i opryski z powietrza.

5. Żadna osoba fizyczna z zagranicy nie kwalifikuje się do bycia zarejestrowanym właścicielem statku powietrznego zarejestrowanego w Kanadzie.

6. Na podstawie *Canadian Aviation Regulations* przedsiębiorstwo zarejestrowane w Kanadzie, które nie spełnia jednak wymogów dotyczących kanadyjskiej własności i kontroli, może zarejestrować statek powietrzny jedynie do użytku prywatnego, jeżeli znaczna większość użytkowania statku powietrznego (co najmniej 60 procent) ma miejsce w Kanadzie.

7. *Canadian Aviation Regulations* ograniczają również do maksymalnie 90 dni w dwunastomiesięcznym okresie obecność w Kanadzie prywatnych statków powietrznych zarejestrowanych za granicą w niekanadyjskich przedsiębiorstwach. Użytkowanie prywatnego statku powietrznego zarejestrowanego za granicą ma być ograniczone do celów prywatnych, podobnie jak w przypadku statku powietrznego zarejestrowanego w Kanadzie, dla którego wymagany jest certyfikat prywatnego przewoźnika lotniczego.

**Zastrzeżenie I-C-21**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi naprawcze i konserwacyjne statków powietrznych<br><br>Obsługa naziemna (tylko obsługa liniowa) określona w rozdziałach dotyczących transgranicznego handlu usługami i inwestycji |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | „Usługi naprawcze i konserwacyjne statków powietrznych” i „obsługa naziemna” (tylko obsługa liniowa) określona w art. 8.1 (Definicje) i art. 9.1 (Definicje) |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe<br><br>Dostęp do rynku |
| **Środki:** | *Aeronautics Act*, R.S.C. 1985, c. A-2<br><br>*Canadian Aviation Regulations*, S.O.R./96-433:<br><br>część IV „Licencjonowanie i szkolenie personelu”;<br><br>część V „Zdatność do lotu”;<br><br>część VI „Ogólne zasady eksploatacji i wykonania lotu”;<br><br>oraz<br><br>część VII „Komercyjne usługi lotnicze” |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami**<br><br>Naprawa statków powietrznych i innych wyrobów lotniczych, remonty lub czynności obsługowe (w tym obsługa liniowa) wymagane do utrzymania zdatności do lotu statków powietrznych zarejestrowanych w Kanadzie i innych wyrobów lotniczych muszą być wykonywane przez osoby spełniające wymogi regulacyjne lotnictwa kanadyjskiego (tj. być zatwierdzoną organizacją obsługi technicznej oraz inżynierami obsługi technicznej statków powietrznych). Certyfikatów nie wystawia się osobom zlokalizowanym poza Kanadą, z wyjątkiem jednostek podrzędnych zatwierdzonych organizacji obsługi technicznej zlokalizowanych w Kanadzie. |

**Zastrzeżenie I-C-22**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Regularny i nieregularny drogowy transport pasażerski i towarowy, w tym usługi kurierskie. |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 7121, 7122, 7123, 7512 |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| | Dostęp do rynku |
| **Środki:** | *Motor Vehicle Transport Act*, R.S.C. 1985, c. 29 (suplement 3), zmieniony przez S.C. 2001, c. 13. |
| | *Canada Transportation Act*, S.C. 1996, c. 10 |
| | *Customs Tariff*, S.C. 1997, c. 36 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami** |
| | Tylko osoby z Kanady, używające samochodów ciężarowych lub autobusów zarejestrowanych w Kanadzie oraz skonstruowanych w Kanadzie albo od których pobrano podatek akcyzowy w Kanadzie, mogą świadczyć usługi transportu ciężarowego lub autobusowego między punktami na terytorium Kanady. |

**Zastrzeżenie I-C-23**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi transportu wodnego (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie i śródlądowe |
| | Usługi wspierające i inne dla transportu wodnego |
| | Budowa dróg wodnych, portów, tam i innych robót wodnych |
| | Każda inna komercyjna działalność na morzu podejmowana ze statku |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 721, 722, 745, 5133, 5223 oraz każda inna komercyjna działalność na morzu podejmowana ze statku |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| | Dostęp do rynku |
| | Zobowiązania |
| **Środki:** | *Canada Shipping Act*, *2001*, S.C. 2001, c. 26 |
| **Opis:** | **Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego** |

1. Aby zarejestrować statek w Kanadzie, właściciel tego statku lub osoba, która ma do niego wyłączne prawo, musi być:

   a) obywatelem Kanady lub stałym mieszkańcem w rozumieniu podsekcji 2 ust. 1 *Immigration and Refugee Protection Act*,

   b) przedsiębiorstwem zarejestrowanym zgodnie z prawem Kanady, jej prowincji lub terytorium; lub

c) jeżeli statek nie jest już zarejestrowany w innym kraju, przedsiębiorstwem zarejestrowanym zgodnie z prawem innego kraju niż Kanada, jeżeli jedna z następujących osób działa w odniesieniu do wszystkich kwestii dotyczących się do statku, a mianowicie:

(i) spółka zależna przedsiębiorstwa, które zostało zarejestrowane zgodnie z prawem Kanady, jej prowincji lub terytorium;

(ii) pracownik lub dyrektor w Kanadzie jakiegokolwiek oddziału przedsiębiorstwa, które prowadzi działalność w Kanadzie; lub

(iii) spółka zarządzająca statkami zarejestrowana zgodnie z prawem Kanady, jej prowincji lub terytorium.

2. Statek zarejestrowany za granicą, który czarterowano bez załogi, może być ewidencjonowany w Kanadzie przez okres czarteru, podczas gdy rejestracja statku zostaje zawieszona w jego kraju rejestracji, jeżeli czarterujący jest:

a) obywatelem lub stałym mieszkańcem Kanady, zgodnie z definicją zawartą w podsekcji 2 ust. 1 *Immigration and Refugee Protection Act*; lub

b) przedsiębiorstwem zarejestrowanym według prawa Kanady, jej prowincji lub terytorium.

**Zastrzeżenie I-C-24**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi transportu wodnego (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie i śródlądowe |
| | Usługi wspierające i inne dla transportu wodnego |
| | Budowa dróg wodnych, portów, tam i innych robót wodnych |
| | Każda inna komercyjna działalność na morzu podejmowana ze statku |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 721, 722, 745, 5133, 5223 oraz każda inna komercyjna działalność na morzu podejmowana ze statku |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe |
| | Dostęp do rynku |
| | Zobowiązania |
| **Środki:** | *Canada Shipping Act*, *2001*, S.C. 2001, c. 26 |
| | *Marine Personnel Regulations*, S.O.R./2007-115 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego** |
| | Kapitanowie, oficerowie, mechanicy i niektórzy inni marynarze muszą posiadać zaświadczenie wydawane przez ministra transportu jako wymóg związany ze służbą na statkach zarejestrowanych w Kanadzie. Zaświadczenia takie mogą być wydawane jedynie obywatelom lub stałym mieszkańcom Kanady. |

**Zastrzeżenie I-C-25**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi pilotażowe i usługi cumownicze |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 74520 |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania |
| **Środki:** | *Pilotage Act*, R.S.C. 1985, c. P-14<br>*General Pilotage Regulations*, S.O.R./2000-132<br>*Atlantic Pilotage Authority Regulations*, C.R.C. c. 1264<br>*Laurentian Pilotage Authority Regulations*, C.R.C. c. 1268<br>*Great Lakes Pilotage Regulations*, C.R.C. c. 1266<br>*Pacific Pilotage Regulations*, C.R.C. c. 1270 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego**<br>Zgodnie z zastrzeżeniem Kanady II-C-15 posiadacz licencji lub świadectwa pilotażu wydanego przez właściwy regionalny organ do spraw pilotażu jest zobowiązany do świadczenia usług pilotażowych na wodach terytorialnych Kanady objętych obowiązkowym pilotażem. Licencję lub świadectwo pilotażu może uzyskać jedynie obywatel lub stały mieszkaniec Kanady. Stały mieszkaniec Kanady, któremu wydano licencję pilota lub świadectwo pilotażu, aby móc zachować tę licencję lub to świadectwo musi zostać obywatelem Kanady w ciągu pięciu lat od otrzymania takiej licencji lub świadectwa pilotażu. |

**Zastrzeżenie I-C-26**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi transportu świadczone przez statki morskie i śródlądowe |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 721, 722 |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Najwyższe uprzywilejowanie<br>Zobowiązania |
| **Środki:** | *Coasting Trade Act*, S.C. 1992, c. 31 |
| **Opis:** | **Transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego**<br>Zakazy na podstawie *Coasting Trade Act* przedstawione w zastrzeżeniu Kanady II-C-14 nie stosują się do żadnego statku będącego własnością rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, stosowanego wyłącznie do celów transportu towarów będących własnością rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki z terytorium Kanady celem zaopatrywania stacji należących do sieci Distant Early Warning. |

**Zastrzeżenie I-C-27**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Regularny lub nieregularny pasażerski transport drogowy |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 7121, 7122 |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe |
| **Środki:** | *Motor Vehicle Transport Act*, R.S.C. 1985, c. 29 (suplement 3), zmieniony S.C. 2001, c. 13 |
| **Opis:** | **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**<br>Agencje na szczeblu prowincji są organem delegowanym do wydawania zezwoleń osobom na świadczenie również poza prowincją (wewnątrz prowincji i transgranicznie) usług autobusowych w swoich poszczególnych prowincjach i na swoich terytoriach na tej samej zasadzie jak lokalne przewozy autobusowe. Większość agencji na szczeblu prowincji wydaje zezwolenia na świadczenie usług lokalnego transportu autobusowego na podstawie testu publicznej wygody i konieczności. |

**Zastrzeżenie I-C-28**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Wszystkie podsektory transportu |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 7 |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku |
| **Środki:** | *Canada Transportation Act*, S.C. 1996, c. 10 |
| **Opis:** | **Inwestycje**<br>Zgodnie z *Canada Transportation Act* każda proponowana transakcja obejmująca przedsięwzięcie transportowe, która budzi wątpliwości co do interesu publicznego w zakresie transportu krajowego, określonego przez ministra, wymaga zatwierdzenia przez Przewodniczącego Rady. |

**Zastrzeżenie I-C-29**

| | |
|---|---|
| **Sektor:** | Transport |
| **Podsektor:** | Usługi pocztowe, transport poczty jakimkolwiek środkiem transportu |
| **Klasyfikacja gospodarcza:** | CPC 71124, 71235, 7321, 7511 |
| **Szczebel władzy:** | Szczebel krajowy |
| **Rodzaj zastrzeżenia:** | Dostęp do rynku |
| **Środki:** | *Canada Post Corporation Act,* R.S.C. 1985, c. C-10 |
| | *Letter Definition Regulations,* S.O.R./83-481 |
| **Opis:** | **Inwestycje i transgraniczny handel usługami** |
| | Jedyny i wyłączny przywilej przyjmowania, przekazywania i doręczania „przesyłek pocztowych” w Kanadzie, jak określono w *Letter Definition Regulations*, jest zarezerwowany dla monopolu pocztowego. |
| | Czynności dotyczące jedynego i wyłącznego przywileju – takie jak emisja znaczków pocztowych oraz montaż, wznoszenie lub przenoszenie w miejscu publicznym pojemnika na przesyłki pocztowe lub urządzenia używanego do przyjmowania, doręczania lub przechowywania przesyłek pocztowych – mogą, dla większej pewności, również zostać ograniczone. |